

Elhub AS
PB 4904 Nydalen
0423 Oslo

28.02.2018

Norges vassdrags- og energidirektorat
Middelthunsgate 29
Pb 5091Majorstua

0301 Oslo

Deres referanse: 201706767
Vår referanse: 2719496
Saksbehandler: Tor Bjarne Heiberg

Høringsuttalelse om forslag til forskrift om effekttariffer i distribusjonsnett

Elhubs kommentarer til NVEs høringsdokument fra november 2017

Elhub har vurdert NVE's forslag til endring av tariffstruktur i distribusjonsnett.

Elhub skal administrere og prosessere mange av de informasjonselementer som inngår i beregning av tariffene. Dette gjelder i hovedsak nettavregningsområder, nettap, målepunkter, kundeinformasjon og måleverdier. Elhub er basert på en skalerbar plattform for å kunne prosessere time-for-time informasjon på daglig basis, noe som NVE i høringen anbefaler også for beregning og distribusjon av grunnlaget for fakturering av nettleie. Videre vil Elhub tilby et brukergrensesnitt for den enkelte sluttkunde samt kontinuerlig tilgang til måleverdier via smarte plattformer. Dette medfører at Elhub gir en del muligheter i forhold til utforming og innføring av uttakstariffer i distribusjonsnett. På denne bakgrunn gir vi våre innspill på høringen. Vi vil i liten grad ta stilling til i hvilken grad de ulike modeller gir riktige incentiver og samfunnsøkonomisk nytte.

Markedsmodell i sluttbrukermarkedet legger viktige føringer på innføring av ny tariffmodell

På oppdrag fra NVE gjennomførte Statnett i 2012 i samarbeid med bransjen en utredning av felles IKT-løsning for sluttbrukermarkedet for kraft (ESK prosjektet). Anbefalingene fra prosjektet dannet grunnlaget for etablering av Elhub og endringene i forskrift 301 (juni 2015). En føring fra NVE for arbeidet med ESK, var at det alternativt skulle utredes en leverandørsentrisk modell hvor kraftleverandøren også skulle fakturere nettleien. Konklusjonen på denne delen av oppdraget var at det var et stort nytte- og effektiviseringspotensial ved at nettleien ble beregnet og distribuert av Elhub på daglig basis.

NVE har i flere sammenhenger argumentert for en leverandørsentrisk modell i sluttbrukermarkedet som innebærer færre oppgaver for nettselskapene i forhold til avregning og administrasjon av sluttkundene. I høringen legges det imidlertid opp til flere oppgaver for nettselskapene i forhold til forpliktelser ovenfor kunden, blant annet informasjon om nettkundens tariffkostnad (§ 13-5, nytt fjerde ledd) og veiledningsplikt (§ 14-2, nytt tredje ledd). Dette vil begrense den effektiviseringen man ønsker å oppnå på nettsiden i forhold til leverandørsentrisk

markedsmodell og innføring av Elhub. Med forslaget fra NVE, vil nettselskapene fremdeles måtte ha KIS systemer og utstrakt kundesupport. Vi mener som et minimum at Elhub bør gis en tilsvarende rolle i forhold til informasjon om nettkunders tariffkostnad som Elhub har i forhold til distribusjon av måleverdier og øvrig avregningsunderlag. Vi vil oppfordre NVE til å vurdere omleggingen av tariffen i lys av leverandørsentrisk modell inklusiv den fra før av varslede omleggingen til èn-regnings modell for fakturering av sluttkundene. Dette innebærer også avklaring av roller og ansvar mellom nettselskap, Elhub og kraftleverandører, ref. 4.5.4 i høringsdokumentet. Det er eksempelvis uhensiktsmessig at nettselskapene skal etterleve § 13-5, nytt fjerde ledd innen 1. januar 2019 dersom roller og ansvar skal endres like etter. Det vil være uheldig om disse forholdene ikke er avklart før vedtak fattes.

Tariffmodell

En forutsetning for ESK prosjektets analyse av netteavregning i Elhub, var at tariffstrukturen i større grad måtte harmoniseres på tvers av nettselskapene. Uavhengig av hvilken av de tre vurderte modellene som velges mener vi at høringsforslaget fra NVE er en slik harmonisering. Fleksibelt antall abonnementstrinn, tidsdifferensiert abonnement og overforbrukspris er uproblematisk rent avregningsteknisk og vil gi større fleksibilitet for det enkelte nettselskap. Videre vil vi påpeke at alle de tre aktuelle modellene kan utvides ytterligere slik at det enkelte nettselskap i større grad kan tilpasse tariffene til sine lokale behov. Dette gjelder i første rekke fastleddet som kan differensieres på kundetyper gjennom utvalgte forbruks- og/eller næringskoder.

Marginaltapsbasert energiledd bør forenkles og beregnes etter en standardisert formel bl.a. basert på Elhubs beregnede nettap per time for hvert nettavregningsområde.

Det må tas høyde for at måleverdier blir korrigert etter avregning. Fra før av er det bestemt at Elhub skal gjøre avviksoppgjør for kraftomsetning og det er den samme underliggende korrigeringen som må ligge til grunn for avviksoppgjør på nettleien.

Ideelt sett burde en effekttariff basere seg på målt effekt i kW og ikke som kWh/h. Bruk av kWh/h som representasjon av effekt vil kunne medføre at all automatikk knyttet til å skru av og på effekt (lading, varme m.m.) vil være innstilt på "halvtimen" for å utjevne "effekten" over flere timer. Dette kan medføre sub-optimalisering og uønskede effekter for systemdrift. Derfor vil en overgang til 15 min. oppløsning i måleravlesning medføre bedre presisjon og måloppnåelse for innføring av effekttariffer. For de tre aktuelle tariffmodellene ser vi ingen avregningstekniske utfordringer med overgang fra time til 15 min. NVE bør imidlertid vurdere hvorvidt tariffene skal beregnes på 15 min. oppløsning dersom det innføres krav om 15 min. oppløsning for deler av uttakspunktene, noe som kan bli en konsekvens av innføringen av "Guidelines on electricity balancing" (EU 2017/2195).

Fastsettelse og endring av abonnement

Abonnert effekt gir en ekstra utfordring i forhold til de andre modellene i forhold til fastsettelse og endring av abonnement for den enkelte forbruker. Vi mener dette er undervurdert i høringen og vil spesielt påpeke følgende:

- Det legges opp til at det skal være lønnsomt å abonnere på lavere effekt enn kundens høyeste effektuttak. Da er det urealistisk å forvente at forbrukeren har et forhold til hva som er riktig abonnementsstørrelse for sitt forbruk. Sammenligningen med abonnement for mobiltelefon og bredbånd blir for enkel da disse ikke er gjenstand for sesongvariasjoner og alle de forskjellige driverne for, og tilfeldig variasjon i eget forbruk (oppvarming, elbil lading, varmtvann m.m.). Videre kan man i disse markedene endre

abonnement når som helst og det er aldri optimalt å abonnere på "lavere effekt enn kundens høyeste effektuttak".

- Nettselskapet vil endre tariffen minimum årlig og det vil kunne endre hvilken abonnementsstørrelse som er best for kunden. På tross av opplysningsplikten det legges opp til, er det sannsynlig at store kundemasser ikke aktivt vil følge med og eventuelt korrigere.
- Med veiledningsplikten vil nettselskapet i praksis havne i en urimelig ansvarsposisjon ovenfor kunder som finner ut at de har betalt mer enn nødvendig fordi veiledningen viste seg å være feil når kunden endret forbruksmønster. Dette vil gi misnøye og omdømmetap.
- En regel om å endre størrelse på abonnementet kun en gang i året er for rigid, men samtidig er det åpenbart ikke hensiktsmessig at forbrukeren kan endre fritt. Lokale unntaksbestemmelser vil medføre betydelige administrative kostnader og sannsynligvis omdømmetap.

Vi vil argumentere for at fastsettelse av abonnement bør gjøres per måned og deterministisk som en minimeringsfunksjon basert på historisk forbruk. Det bør være en opplysningsplikt om dette på fakturaen. På denne måten vil man også automatisk ta høyde for endringer i tariffen. Forbrukeren bør kunne endre dette på eget ansvar og velge en fast abonnementsstørrelse som vil gjelde i minimum 12 måneder. Ved flytting endres abonnementet tilbake til deterministisk størrelse.

Det er urimelig at innflyttede forbrukere skal gjøres ansvarlig for valg av abonnement gjort av forrige forbruker på målepunktet. Fastsettelse av abonnement bør derfor tas inn i flytteprosessen i forskrift om kraftomsetning og netjtjenester (kapittel 2).

Informasjon om nettkundens tariffkostnad

Informasjon om nettkundens tariffkostnad (§ 13-5, nytt fjerde ledd) bør sees i sammenheng med krav til AMS som sier at "*AMS skal kunne sende og motta informasjon om kraftpriser og tariffer.....*", ref. forskrift om kraftomsetning og netjtjenester § 4-2, bokstav f. Tariffkostnad, kraftpriser og avgifter bør harmoniseres slik at kundens informasjonstilgang blir enkel og forståelig.

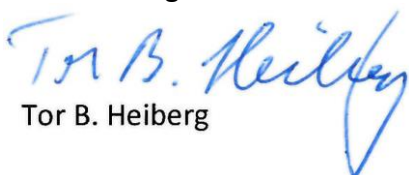
Ansvarsfordeling mellom nettselskap, Elhub, kraftleverandør og 3.part

Vi mener at Elhub bør ha en sentral rolle ved avregning og distribusjon av tariffer. En tenkt overordnet ansvarsfordeling er presentert i følgende tabell.

	Nettselskap	Elhub
Oppgaver i gjeldende forskrift 301 som er relevante for avregning og distribusjon av nettariffer	<ul style="list-style-type: none"> • Registrere data per målepunkt og oppdaterer i Elhub • Samler inn og rapporterer måleverdier per time til Elhub innen kl.07:00 påfølgende dag 	<ul style="list-style-type: none"> • Lagrer målepunktinformasjon • Lagrer og distribuerer måleverdier til kraftleverandør og sluttkunde innen kl.09:00 påfølgende dag • Beregner nettap per nettavregningsområde • Aggregere og lagre volumet som avregnes i balanseavregningen • Håndtere korreksjoner og beregne avviksoppgjør • Administrerer flytteprosessen • Web grensesnitt (Plug-in) for den enkelte forbruker • "Streaming" av måleverdier til smarte plattformer
Ekstra oppgaver ved innføring av ny tariffmodell	<ul style="list-style-type: none"> • Registrer og vedlikeholder tariffmodell og tariffelementer per nettavregningsområde gjennom grensesnitt til Elhub. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lagrer tariffinformasjon per nettavregningsområde • Beregner minimerende abonnementsstørrelse per målepunkt (forbruker). • Beregner nettkunders tariffkostnad per time og gjøre tilgjengelig for sluttkunde, kraftleverandør og 3.part • Synkronisere volumene som avregnes med originalvolumer og korreksjoner på disse • Web grensesnitt (Plug-in) for tariffkostnad og administrasjon av abonnementsstørrelse • "Streaming" av tariffkostnad til "smarte plattformer"

Løsningen via Plug-in vil medføre et nasjonalt grensesnitt for sluttkunden med kjent og sikker pålogging (Min-ID, Bank-ID).

Med vennlig hilsen

Tor B. Heiberg

Daglig leder, Elhub AS